

SəttarXanın Ağırılama Mərasimi, vəfatının 88ci il dönümündə

Yazar: Cəlal Kəsayi
E-Mail: celalkivi@publicist.com

Yer: Tehran, ŞəhriRey, Şabdüləzim, SəttarXan Məzarı
Çağ: Cümə Axşamı, Güz Ortasının 23cü günü, 1381 Günəş Hicri ili

Saat 15 :

Gördüyüm bildirişlərə görə, Mərasim gerek 14:30 da başlanaydı; Mən də çətinliklə Şabdüləzimin hərəmini tapdım. Oranın ətrafı bütün bazardır ta məzhəbi bir yer!

Deyirəm Mərasimin yerini tapmaq çətin olacaq. Yağış da yağmağa başlamış; Ancaq uzaqdan görürəm ki 30-40 nəfər oğlan, qız, kişi , xanım, bir açıq yerdə, yağış altında toplanıblar. Heç kimsə mən içim tanış deyil, ancaq bilirəm ora SəttarXanın qəbridir və onlar Türkdülər. Mərasimin başlanmamağından sevindim!

Bu qədər adamın arasında mənim şəmsiyə(çətr) varımdır! Bir qoca kişi mənə yaxınlaşdı; Mən də şəmsiyəni belə tuturdum ki o da islanmasın! Danışmağım onunla tutur. Bizim danışığımıza görə 3-4 nəfər də bizə qulaq asırlar; 1330ci ildən söz aparır, Müsəddiq zamanı. Deyir bu qəbrin daşın oğurladılar, gah da dəmir hasarını, gah ...; Deyir bu qəbrin çoxlu macərası var və deməklə qurtarmaz. Böyük Türk sərdarın məzarı belə qalmağa layiq deyil. O kişi özünü Məmməd Sadiq Əlipur tanıtdırdı. Söhbətimizin arasında yoldaşlarım yetiştilər.

Saat 15:45 :

Saat 4ə az qalıbdır; Yağış da kəsilib və adamların sayı artır. Ancaq dolandıranlardan bir xəbər yoxdur. Hərəmdə olan başqa adamlar, təəcüblə bizim yığıntıya baxırlar! Demək olar onların çoxu Türkdülər, Ancaq özünü tanımayan Türk SəttarXanı nasıl tanıyacaq?!

Saat 16 :

Azərbaycanlı Biliyurdular Toplumundan bir sayı görürəm ki gül və plakard gəlirlər. Çoxları məniçin tanışdılar. Bir gənc ağa, Ərdəbil ləhcəsilə danışmağa başlayır və yığıntının sıxıntısının azatmsıyçın deyir: “Çoxlu adamların görəbilməyiçin, Durduğunuz həlqənin şuasını çoxaldın”.

Güllər paylanır və hər kimsə öz gülünü aparır qoyur məzarın üzünə. Bundan sonra mərasim başlanır. Aparıcı Sav öyrəncisəl dərgisinin sorumlu müdürüdür; O SəfərXanı yad eləyib və deyir hami bu böyük qəhrəmanın rühuna bir Fatihe oxusun.

<http://www.danulduzu.20m.com>

Bu yazı danulduzu dərgisiçin özel rıportdur.

Səhifə:1

- ✂ Mərasim, Quran oxumaq ilə rəsmən başlanır.
- ✂ Arada bir bildiriş, Düktür(!) Məhmudunun Türklərə etdiyi ihanətin Məhküm etməyinə görə paylanır.
- ✂ Latin Alfabetində yazılmış plakardlar görürəm: “Ya Qarabağ, Ya Olum”, “Azərbaycan Torpaq deyil, Arzuların Meşəsidir”.
- ✂ Azərbaycanın şəhidləri də yad olunur və Fatihə deyilir.
- ✂ Aparıcı, mərasimin quranlarını belə tanıtdırır: *Çiçəklər Quruluşu, Çağrikam, Azbiltop, Miyanalı Yazarlar, Urmulu Yazarlar, Zəngan Biliyurdunun İslami Dərnəki, Sabir Ədəbi Dərnəki, Tehrandə ki Türk Öyrəncilər, Biliyurdular və Öyrəncisəl Dərgilər*
- ✂ Bir sayı əllərini Bozqurd halətində tərpedillər. Mənim yanımda bir nəfər yoldaşına deyir: “O Bozqurdun əlamətidir; Yanı Canavar, Yanı Qurd”.
- ✂ Biri nəfər də deyir: “Baba! Belə Türkü danışın, biz də düşünək də!”.
- ✂ Yoldaşım bu mərasimin çalışqanların göstərib, deyir: “Genə də Toplum(Azbiltop!).”
- ✂ Bir Şeyrdən sonra hamı çəpik çalır; Biri uca səsle deyir: “Yox; Bura da sələvat çevirin!”
- ✂ Bir plakard: “Əsrimizin SəttarXanı; Çehrəqanlı”
- ✂ Görürəm bir Fars kişi uca səsle SəttarXana görə, bir izahat(!) verir: “O təkçə, Türklərin deyil! Siz ulus(millət) dəyilsiniz. Bu mərasim istikbar totı,ə si dir! Siz ki demokrasidan dəm vurursunuz biz də gərək sözüümüzdə deyək! Və ...”; Mən və bir neçə dildaş istəyirik cəvab verməyə; Ancaq görürük onlar əldən salmırlar və ixlal fikrindədirlər. “Bu mərasimi Türklər qurmuşlar. Siz də gedin özünüzdə iş görün. Bu qədər ki bizi yazıq etmişsiniz, bəsimizdir.”, biz dedik. Son da bilmədim onları kim aradan çıxartdı. Arada bir söz buraxıldı ki mənə yapışdı: “Hər ki zəbun-e xodeş(Kimsə öz dililə!)”.
- ✂ Ərkin Musevi, “Milli Oyanış Hərəkat”ına görə bir məqalə oxuyur; O öz sözlərində Azərbaycandakı ulusal gedişləri açıqlayır. Çehrəqanlının adı gələndə bir sayı uca səsle deyirlər: “Yaşasın”. Ərkin, sözlərində bu nöqtəni dedi: “Biz öz yurdumuz da, özgür yaşamaq sahibi olmalıyıq”.
- ✂ Yanımda bir kişi durub və təəccüblə mənim önyazı yazmağıma baxır! Mənə deyir: “görəsən bu mərasimin filmini TV dən görsədəcəklər?!”; Mən də deyirəm: “baba sən bilmirsən! Elə indi canlı göstərilər!”
- ✂ “Liderlik” məsələsinə görə bir məqalə oxunur: “Liderlər, öz yollarını, basqılarda dəyişməzlər”. Buna görə neçə örnək vurulur.
- ✂ Bir plakard: “Azərbaycan yurdu, Türk yurdudur; Ya sev, ya Tərk et!”
- ✂ Bu hissədə Yürüş Bəy danışır və SəttarXanın ideoloji lider tanınmasını rədd edərək, deyir: “SəttarXan Ulusal bir lideridir”.
- ✂ Şəmləri yandırır, paylayırlar.
- ✂ İndi Pınar xanım öz sözlərini deyir və ondan sonra bir gənc şayir, dərin həyəcanla “Qarabağ ölkəsinin gör necə divanəsiyəm” adlı şeyrini oxuyur.
- ✂ Ayrılmaz və Əkbər Azad ən son söz aparandılar. Azad cənabları Bozqurd Səmbülünü izah edir. Bir sayı qurd kimi uluyurlar. Əkbər Azad, bu mərasim də iştirak edənləri, SəfərXanın 7ci gecəsinə çağırır.
- ✂ Son hissə də, Mərasimi quranların bəyaniyyəsinə Yaşar Yekanlı oxuyur. Ancaq Azan səsi qoymur o bəyaniyyəni eşidəm. Təkçə, Azərbaycanın indiki şərayitinin həssaslığı və İranın Federal idarə olmağının gərəkliyin, düşündüm.
- ✂ Bütün iştirak edənlər, SəttarXanın məzarının dövrəsində əl,ələ verib və ümüdlər, hədəflər və birliklərinin dəvəminə bir daha da qərar qoyurlar; Hər sözdən sonra güclə deirlər: “And Olsun”.

✍ Toplum s p l nmir! 3-4000 adamdan, 500-600 n f rl k bir qurup, uca s sil   u,ar verirlər: "Top, Tank, Erməni, Bütün Türkün Düşməni", "Yaşasın  ehr qanlı" və ... . Bu iş t zahurata oxşayır.

✍ Biz qayıtdıq m zara sarı. G ll rin yarpaqlarını qəbrin ustund  p r,p r ediblər,   ml r də çox gözəl yanırlar. Gözlər ya a dolub.  r k, getmək i in könül vermir. Qərib s rdarı yen d  t k qoyacayıq... . Kifimd  ne e cild DanUlduzu var; istəyirəm onları məzarın üstündə  m t k yandıram..., Ancaq yoldaşım qoymur. Fatihə verib, gedirik.

Son

